

РЕШЕНИЕ

№ 95

гр. Варна, 28.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, II СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Диана В. Джамбазова

Членове: Маринела Г. Дончева
Росица Сл. Станчева

при участието на секретаря Юлия П. Калчева
в присъствието на прокурора АНН. П.
като разгледа докладваното от Росица Сл. Станчева Въззивно гражданско дело № 20223000500181 по описа за 2022 година
за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е въззивно, образувано по жалба на Д. М. Д., чрез процесуален представител адв.Д. против решение № 52/08.03.2022г. на ОС – Шумен, постановено по гр.д. № 238/2021г., с което е оставена без уважение молбата на въззивника за предоставяне на информация относно биологичния му произход, на основание чл.105 СК.

В жалбата са изложени оплаквания за неправилност на обжалваното решение като постановено в нарушение на материалния закон и в противоречие със съдебната практика на касационната инстанция и ЕСПЧ. Сочи се, че нежеланието на рождения родител да бъде разкрита тайната на осиновяването му не е основание да бъде постановен отказ за това. Наведени са подробни аргументи, че правото на въззивника да познава своя биологичен произход е признато в чл.8 от ЕКПЧОС, поради което и с оглед конкретните обстоятелства по делото обуславя наличието на „важни обстоятелства“ по см. на чл.105 СК. Отправеното до настоящата инстанция искане е за отмяна на

съдебния акт и уважаване на молбата му за предоставяне на достъп до осиновителното дело и установените по настоящото дело данни.

Контролиращата страна – Прокуратура на РБ, чрез ОП – Шумен не е депозирала отговор. В с.з., чрез процесуален представител – прокурор от Апелативна прокуратура – Варна се изразява становище за неоснователност на жалбата.

За да се произнесе съдът съобрази следното:

Първоинстанционното производство е образувано по молба на въззивника Д.Д., в която са изложени твърдения, че същият е осиновен, за което обстоятелство е узнал преди много години, към настоящия момент осиновителите му са починали, а той самият е семеен, с две деца, икономически и социално стабилен. Сочи, че желае да установи биологичния си произход, да се запознае с биологичните си роднини, за да може да изгради собствената си идентичност, като мотивите му за това са единствено морални съображения – да разбере кои са истинските му родители, има ли братя и сестри, какви са били причините да бъде изоставен, но без да укорява за това, има ли в рода си заболявания, които могат да бъдат унаследени, да предпази децата си от кръвосмешение. В тази връзка излага доводи, че правото му да познава своя произход, установяване наличието на генетична предразположеност към евентуални наследствени заболявания, с цел тяхната превенция, както и възможността от обвързване и сключване на брак на неговите низходящи с евентуални биологични родственици съставляват важни обстоятелства по см. на чл.105 СК и основание на искането му за разкриване тайната на осиновяването му. С оглед на това е отправил и искането си до съда да постанови акт, с който да му бъде предоставена информация за биологичния му произход.

От представените с молбата доказателства, както и служебно събраните такива /осиновителното дело и първоначално съставения акт за раждане/ се установява, че въззивникът е роден на 01.06.1980г. с вписана родена майка и баща неизвестен. С решение № 19/03.02.1982г. на РС – Нови Пазар е било допуснато неговото пълно осиновяване и въз основа на което е съставен представеният с молбата акт за раждане № 75/11.02.1982г.

В съответствие с разпоредбата на чл.105 СК първоинстанционният съд е изслушал рождената родителка, която е изложила съображения, че се

страхува от директна среща, вече е на възраст, има други деца, които не знаят за молителя и се притеснява от тяхната реакция, в същото време трябва и да ги подготви, страхува се, че няма да изпита онази любов към осиновеното си дете, с което е прекъснала връзка, каквато изпитва към другите си две деца, като в заключение изразява несъгласие да бъде разкрита информация за нея и семейството ѝ.

Представителят на Прокуратурата дава заключение, че с оглед изложеното от рождената майка исканата от молителя информация не следва да бъде предоставяна.

За да бъде основателно искането за разкриване тайната на осиновяването е необходимо наличието на важни обстоятелства, които да обосновават предоставяне на информация относно биологичния произход на осиновения. В същото време нормата на чл.105 СК не посочва кои обстоятелства следва да се считат за важни. Поради това, при отчитане историческото развитие на института на осиновяването, в т.ч. и на целите на въведената от националния закон тайна на осиновяването, изхождайки от съвременния етап на развитие на обществените отношения и в контекста на чл.8 от ЕКПЧОС, чл.7 и чл.8 от Конвенцията за правата на детето и решения на ЕСПЧ по тяхното приложение, съдебната практика приема, че „важни обстоятелства“ по см. на чл.105 СК са всички факти от обективната действителност, които са свързани със съществени за осиновения обстоятелства – от здравен, социален, морално-етичен или правен характер и при наличието на които за него биха се породили определени правомерни правни последици, респ. такива, които са свързани с гражданскоправния, здравния, социалния му статус, с неговия мироглед и душевен живот, при съобразяване на съществуващите в обществото морално-етични правила и при зачитане на личния и семейния живот както на осиновения, така и на неговите осиновители и биологични родители, като ограниченията на правото на личен живот на осиновения, част от което е и правото му да познава произхода си, трябва да се прилагат стеснително и с необходимия баланс между личния и обществения интерес. Това право може да бъде ограничено единствено ако се упражнява с намерението да се увредят правата на трети лица, или с неморална или користна цел.

Мнението на рождения родител е част от процедурата по разглеждане

на молбата, но не е задължително за съда. Изразеното становище от този родител ще има значение единствено за преценката за съблюдаване на баланса между признатото право на всяко лице да познава своя произход и идентичност, от една страна и зачитане правото на личен и семеен живот на биологичния родител.

В конкретния случай е установено, че молителят отдавна знае, че е осиновен, както и че осиновителите му към настоящия момент са починали. Същият е на 42 години, има две деца, родени съответно 2003г. и 2008г. Няма доводи и доказателства, които да сочат, че искането му за разкриване на тайната на осиновяването е продиктувано от неморални или користни подбуди или цели увреждане правата на трети лица.

При тези данни, съпоставени с изложените в молбата мотиви за искането за предоставяне на информация - да узнае биологичния си произход и семейната си история с оглед формиране на собствен идентитет, притеснения във връзка с опасността неговите низходящи да встъпят в кръвнородствени връзки, както и за евентуална генетична предразположеност към някои заболявания с цел предприемане на профилактика и съответни здравни мерки, настоящият състав намира, че са налице важни обстоятелства по см. на чл.105 СК. Узнаването на биологичната майка и нейния родствен кръг цели изясняване на съществен за молителя факт от душевния му мир, необходим за изграждане на личностовата му идентичност, ще способства за предотвратяване на възможността за създаване на връзки от него и неговите деца със свои близки родственици, които попадат под забраната на чл.7, ал.2 СК /отчитайки възрастта на децата му/, както и за изясняване на неговия здравен статус от гледна точка на наследствена обремененост и предприемане на съответни профилактични или скринингови действия. В същото време правото да познава своя произход не би накърнило в непропорционална степен правото на личен и семеен живот на рождената майка, която е заявила нежеланието си за нейното разкриване. От дадените от нея обяснения може да се заключи, че тази ѝ реакция е обусловена от това, че същата към момента е неподготвена за евентуалната промяна, която може да настъпи за нея и семейството ѝ, а не толкова от конкретни мотиви, свързани с негативни последици за здравето ѝ или за отношението на отгледаните от нея деца.

Ето защо, съдът намира, че молбата на възивника за предоставяне на

информация относно биологичния му произход е основателна и следва да бъде уважена.

Поради различните правни изводи на настоящата инстанция с тези на първостепенния съд обжалваното решение следва да бъде отменено и вместо него постановено друго в изложения по-горе смисъл.

Водим от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 52/08.03.2022г. на ОС – Шумен, постановено по гр.д. № 238/2021г. **И ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:**

ДА БЪДЕ ПРЕДОСТАВЕНА на Д. М. Д., ЕГН ***** информация относно биологичния му произход, на основание чл.105, ал.1 СК вр. чл.2 ГПК вр. чл.530 и сл. ГПК, чрез осигуряване на достъп до осиновителното му дело – гр.д. № 19/1982г. по описа на РС – Нови Пазар и преписи от материалите по него.

Решението може да се обжалва пред Върховния касационен съд с касационна жалба, при условията на чл.280 ГПК, в 1-месечен срок от връчването му на молителя и Прокуратурата на РБ.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____